

2018

CBCS

1st Semester

SANSKRIT

PAPER—DSC-1AT

(General)

Full Marks : 60

Time : 3 Hours

The figures in the right-hand margin indicate full marks.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

Illustrate the answers wherever necessary.

Sanskrit Poetry

Answer all questions

1. अधोलिखितेषु प्रहनदशकानामुत्तराणि संस्कृतेन देवनागर्या च पूर्णवाक्येन लेख्यानि - 10×2
निम्नलिखित प्रश्नগুলির মধ্যে দশটিব উত্তর সংস্কৃত ভাষায় এবং দেবনাগরী লিপিতে পূর্ণবাক্যে লেখ।

(ক) রঘুবংশমহাকাব্যস্য উৎস: ক: ?

রঘুবংশ মহাকাব্যের উৎস কি?

(খ) রঘুবংশস্য আद्य অন্তিমশ্চ নৃপতী কৌ ?

রঘুবংশের প্রথম ও অন্তিম নৃপতি কারা?

(গ) 'জগত: পিতরৌ বন্দে' --- জগত: পিতরৌ কৌ স্ত: ?

"জগতঃ পিতরৌ বন্দে" — জগতের পিতা-মাতা কে?

(ঘ) শিশুপালবধমহাকাব্যে কতি সর্গা: সন্তি ?

শিশুপালবধ মহাকাব্যে কয়টি সর্গ আছে?

(ঙ) শিশুপাল: কোঽস্টি ? দ্বিতীয়সর্গস্য বিশেষ নাম কিমস্টি ?

শিশুপাল কে? দ্বিতীয় সর্গের বিশেষ নাম কী?

(চ) মাঘকাব্যস্য প্রসিদ্ধ: টীকাকার: কোঽস্টি ? তस्या: টীকায়া: নাম

চ কিমস্টি ?

মাঘরচিত কাব্যের প্রসিদ্ধ টীকাকার কে? তাঁর টীকার নাম লেখ।

(छ) शतककाव्यम् किम् ? कयोश्चिद्द्वयोः शतककाव्ययोः नाम लिख्यताम्।

शतक काव्य कि? যেকোনো দুটি শতক কাব্যের নাম-লেখ।

(ज) मर्तृहरेः शतककाव्यस्य कियन्तः विभागाः ? के च ते ?

ভর্তৃহরির শতক কাব্যের কয়টি বিভাগ? সেগুলি কি কি?

(झ) कस्मै प्रणामं विनिवेद्य मर्तृरिणा काव्यं सूचितम् ?

কার উদ্দেশ্যে প্রণতি নিবেদন করে ভর্ত-হরি কাব্যের সূচনা করেন?

(ञ) मल्लिनाथेन 'मट्टिकाव्यम्' केन नाम्ना अभिहितम् ?

ভট্টিকাব্যকে মল্লিনাথ কি নামে অভিহিত করেছেন?

(ट) मट्टिकाव्यस्य अपरं नाम किमस्ति ?

ভট্টিকাব্যের অপর নাম কি?

(ठ) श्रीहर्षेण रचितं काव्यं किमस्ति ? श्रीहर्षस्य पितरौ कौ स्तः ?

श्रीहर्ष रचित काव्येर नाम कि ? श्रीहर्षेर माता-पिता के छिलेन ?

(ड) जानकीहरणम् इति महाकाव्यस्य उत्सः कः ? महाकाव्यमिदं केन विरचितम् ?

जानकीहरण महाकाव्येर उत्स कि ? এই মহাকাব্যটি কে রচনা করেছেন ?

(ढ) हरविजयमहाकाव्यं केन विरचितम् ?

हरविजय महाकाব্য কে रचना করেছেন ?

(ण) 'कुमारसम्भवम्' इति महाकाव्यस्य उत्सः कः ? महाकाव्येऽस्मिन् कस्य असुरस्य अत्याचारः वर्णितः ?

कुमारसम्भव महाकाव्येर उत्स कि ? कुमारसम्भবে কোন অসুরের অত্যাচার বর্ণিত হয়েছে ?

अधोलिखितेषु यथेच्छं चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः -

5×4

নিম্নলিখিত যেকোনো চারটি প্রশ্নের উত্তর দাও -

(ক) অশ্বঘোষস্য বুদ্ধচরিতমাধারীকৃত্য সংক্ষিপ্তং বিবরণং প্রদেয়ম্।

অশ্বঘোষের 'বুদ্ধচরিত' বিষয়ে একটি সংক্ষিপ্ত বিবরণ দাও।

(খ) সংস্কৃতমহাকাব্যে মহাকাব্যে: ভারবে: অবদানং সংক্ষেপেণ আলোচয়

সংস্কৃত মহাকাব্যে মহাকাব্যি ভারবির অবদান সংক্ষেপে আলোচনা ক

(গ) শিশুপালবধমহাকাব্যস্য পাঠ্যাংশং সংক্ষেপেণ আলোচয়ত।

শিশুপালবধ মহাকাব্যের পাঠ্যাংশ সংক্ষেপে লেখ।

(ঘ) বাগর্থ্যবিব সম্পৃক্তৌ বাগর্থপ্রতিপত্তয়ে।

জগত: পিতরৌ বন্দে পার্বতীপরমেশ্বরৌ।। - শ্লোকোঃয়ং ব্যাখ্যায়

উপরোক্ত শ্লোকটি ব্যাখ্যা কর।

(ঙ) দিককালাদানবচ্ছিন্নানন্তচিন্মাত্রমূর্তয়ে।

স্বানুমূর্ত্যেকমানায় নম: শান্তায় তেজসে।।

মঙ্গলশ্লোকমিমং ব্যাখ্যাত।

মঙ্গলশ্লোকটির ব্যাখ্যা কর।

(च) रघुवंशमहाकाव्यस्य पाठ्यांशम् आलोचयत॥

रघुवंश महाकाव्येर पाठ्यांश आलोचना कर।

निम्नलिखितेषु प्रश्नद्वयं समाधेयम् -

2×10

निम्नलिखित प्रश्नগুলির যেকোন দুটির সমাধান কর :

(क) रघुवंशमहाकाव्यस्य प्रथमसर्गानुसारं महाराजस्य दिलीपस्य चरित्र-चित्रणं कुरु।

रघुवंश महाकाव्येर प्रथमसर्ग अनुसारणे महाराज दिलीपेर चरित्राङ्कन कर।

(ख) पाठ्यांशभूते नीतिशतके कविवर्णिता विद्याप्रशंसा स्वभाषाया प्रतिपादनीया।

पाठ्यांशभूत नीतिशतके कवि वर्णित विद्याप्रशंसा निजेर भाषाय वर्णना कर।

(ग) 'गीतिकाव्यम्' इत्यनेन किं ज्ञायते ? संस्कृत-गीतिकाव्यविषये एकः प्रबन्धो विरचनीयः॥

गीतिकाव्य বলতে কি বোঝায় ? সংস্কৃত গীতিকাব্য বিষয়ে একটি প্রবন্ধ লেখ।

(घ) 'माघे सन्ति त्रयो गुणाः' इति व्याख्यायताम् ॥

'माघे सन्ति त्रयो गुणाः' এই উক্তিটির যথার্থ্য প্রতিপাদন কর।

